

Resume af visionsaftalen med Vejle Kommune:

Baggrund:

Visionsaftalen danner baggrund for, at parterne i samarbejde med borgere, lokalsamfund, foreninger, de selvorganiserede, aftenskoler, arbejdspladser, kommercielle aktører, ældrecentre, kommunale forvaltninger og andre kan engagere og bevæge endnu flere borgere i kommunen.

I fællesskab lægger vi op til at tænke nyt, bredt og anderledes – og sammen få tingene til at ske. På den måde tror vi på, at vi kan bevæge borgere i kommunen mod det, der bevæger dem. Ved at kombinere ressourcer, kompetencer og idéer kan vi sammen løfte målsætningen gennem indsatser, som ikke kunne udtænkes eller løses hver for sig.

Med denne visionsaftale indgår Vejle Kommune og Bevæg dig for livet et partnerskab og forpligter sig dermed til at arbejde for, at alle borgere bevæger sig mere og indgår i meningsgivende fællesskaber. Indsatsen retter sig både mod de borgere, der bevæger sig for lidt og/eller ikke er en del af fællesskaber og mod dem, der allerede har idræt, bevægelse og fællesskab inde under huden.

I 2019 rundede Vejle Kommune cirka 115.000 indbyggere. Frem mod 2024 forventes befolkningstallet at stige med cirka 6.000 borgere, hvoraf cirka 25 procent er 60 år og derover. Heraf er bruttotilflytningen cirka 7.000 borgere hvert år, mens nettotilflytningen er på cirka 1.000 borgere hvert år.

I sundhedsprofilundersøgelsen fra Region Syddanmark (2017) fremgår det, at 67,1 procent af borgere på 16 år og derover i Vejle Kommune er fysisk aktive svarende til WHO's minimumsanbefalinger for fysisk aktivitet¹.

Målsætning:

Målsætninger for aftaleperioden 2019-2024 er, at:

- 10.000 flere borgere har et fysisk aktivt liv herunder 8.000 voksne og 2.000 børn og unge.
- 5.000 flere børn, unge og voksne er en del af fællesskaber i foreningslivet
- Endvidere skal der ses en generel stigning i antallet af medlemmer, der dyrker idræts- og bevægelsesaktiviteter i andre folkeoplysende foreninger (f.eks. patientforeninger og aftenskoler).

¹ WHO's minimumsanbefaling for fysisk aktivitet (fra 18 år): Mindst 150 minutters fysisk aktivitet ved moderat intensitet per uge eller mindst 75 minutters fysisk aktivitet ved hård intensitet per uge eller en ækvivalent kombination heraf.

Tværgående forhold og rammevilkår

Borgernes muligheder for at have et fysisk aktivt liv og være en del af fællesskabet er påvirket af en række forhold og vilkår, som går på tværs af kommunen. Nedenfor er beskrevet de fem overordnede indsatsområder, som parterne i aftaleperioden bl.a. vil arbejde med.

Foreningsliv, selvorganiserede fællesskaber og frivillige

Foreninger og frivillige er drivkræfter i forhold til at tilbyde aktiviteter og fællesskaber for borgerne i Vejle Kommune. Det er derfor vigtigt, at foreninger og frivillige inddrages og støttes i arbejdet med at bevæge borgere mod det, der bevæger dem.

Mange foreninger oplever vanskeligheder ved at mobilisere og motivere frivillige ledere og instruktører. For at understøtte foreningerne vil der være et særskilt fokus på at hjælpe foreningerne med at understøtte, mobilisere og kompetenceudvikle frivillige ledere og instruktører.

Hertil hører, at idrættens organisationer støtter og udvikler medlemsforeningerne i forhold til at fastholde medlemmer samt tilpasse initiativer og aktiviteter til nye målgrupper. I den forbindelse har DIF og DGI blandt andet udviklet koncepter inden for en række idrætsgrene og for tværgående indsatser, som kan støtte foreningerne.

I løbet af visionsperioden vil der ud over de organiserede foreninger også blive fokuseret på dem, der bevæger sig i selvorganiserede fællesskaber

Brobygning og partnerskaber

Der er borgere, der har sværere end andre ved at få bevægelse og fællesskab til at blive en del af livet. Grundene kan være mange, men gevinsten er stor, når det lykkes. Det kan være højere livskvalitet og trivsel, bedre livsmestring og reducere af offentlige udgifter. Det er derfor relevant at have et særskilt fokus på at skabe en nem og kort vej mellem borger og forening/fællesskab, og på de foreninger og fællesskaber, der vil arbejde for at gøre det attraktivt og muligt for disse borgere at blive en del af foreningslivet og fællesskabet.

Partnerskaber mellem eksempelvis kommune og forening/fællesskab er en vej, som visionsarbejdet kan bygge på de steder, hvor det giver mening. Det vil bero på en konkret samarbejdsaftale, hvor alle parter kan se en gevinst ved at indgå i partnerskabet.

Kommunale institutioner

På institutioner i Vejle Kommune er bevægelse allerede en integreret del af arbejdet. I Vejle Kommune er ansvaret for dagtilbuds- og skoleområdet placeret decentralt, hvilket vil sige at arbejdet med bevægelse og fællesskab er defineret af den enkelte dagtilbuds- eller skoleleder.

Dagtilbud, skoler, SFO'er og klubtilbud kan i visionsperioden tilbydes støtte i arbejdet med etablering af aktive bevægelses- og fællesskabskulturer og generel fokus på bevægelse og stimulering af børnenes motorik. Herunder hører også at støtte skoler og foreninger i arbejdet med den åbne skole.

Ligeledes kan andre kommunale institutioner som plejecentre og bosteder inspireres og støttes i at tænke mere bevægelse og fællesskab ind i hverdagen.

Lokalområder og bydele

I aftaleperioden forventes en årlig bruttotilflytning på cirka 7.000 borgere i Vejle Kommune. Størstedelen til Vejle by, hvor arbejdspladser og bosætning er koncentreret. Derudover forventes der høj vækst i særligt Børkop, Brejning og Skibet, mens der i de mindre lokalområder forventes lavere vækst. Parallelt med denne udvikling sker ændringer i befolkningssammensætningen. Gennemsnitsalderen i Danmark stiger, hvilket er tydeligst i landdistrikterne, hvor de unge flytter fra.

Det er derfor relevant at have fokus på samarbejde med de lokale borgere og aktører om udvikling af initiativer og aktiviteter i lokalområderne som kan bidrage til, at distrikterne er attraktive steder at bo og leve.

Byerne udvikler sig, og der stilles nye krav til, hvad vi møder i bybilledet og i boligområderne. Her er det relevant, at der er mulighed for at idræt, fritidsaktiviteter og fællesskab. Det er med til at sikre lokal sammenhængskraft og en attraktiv by- og lokalsamfundsudvikling. Vejle by er opdelt i forskellige bydele, herunder boligsociale områder og nye bydele, som det kan være relevant at have fokus på. Særligt bydele som Fjordbyen og Rosborg er i vækst og under udvikling.

Rum og rammer

I løbet af visionsperioden vil der blive arbejdet med de overordnede rum og rammer for fysisk aktivitet og bevægelse i kommunen. Erfaringer fra andre visionskommuner viser, at det er vigtigt med en proaktiv tilgang til udnyttelse og tilgængelighed af rum og rammer, som kan rumme de nødvendige tilbud.

Hvor faciliteter spiller en afgørende rolle for især børns idrætsdeltagelse, dyrker et flertal af voksne danskere motion uden at gøre brug af traditionelle idrætsfaciliteter. Aktiviteter foregår i dag i stor stil udendørs på veje og i naturen. I Vejle Kommune findes både skov, bakker, vand og mange stisystemer. Naturen vil derfor være en central arena at fokusere på i visionsarbejdet.

Visionsaftalen vil lægge sig op ad og arbejde i forlængelse af den overordnede kommuneplan, natur- og friluftstrategi samt øvrige relevante strategier, analyser og fokusområder, der allerede er til stede i Vejle Kommune.

Målgrupper

Visionsaftalen er rettet mod alle borgere i Vejle Kommune, men fem målgrupper ønsker parterne at fokusere særskilt på. Målgrupperne er udvalgt på baggrund af, at de alle har potentiale for at bevæge sig mere og indgå mere i fællesskaber.

Teenagere og unge

Der ses en tendens til, at en del unge fravælger motion og foreningsidræt i teenageårene (IDAN, 2016). Fastholdelse er derfor relevant at arbejde med for denne målgruppe. Derudover er fokus på deltagelse i fællesskaber vigtigt.

Børnefamilier

Der ses en tendens til, at den aldersgruppe der typisk stifter familie stopper med at deltage i motions- og bevægelsesaktiviteter. Dertil er børns idrætsvaner i høj grad påvirket af forældrenes idrætsvaner (IDAN, 2016). Der vil derfor være potentiale for, at indsatser målrettet voksne også får positiv effekt på børnene.

Borgere på 60 år og derover

I Vejle Kommune er andelen af borgere på 60 år og derover stigende. I år 2018 var 24 procent 60 år og derover svarende til cirka 27.900 borgere og frem til aftaleperiodens udløb forventes gruppen at stige til 26 procent svarende til cirka 31.300 borgere. Det er en stor og meget forskelligartet gruppe, og der kan være store forskelle på den enkeltes livssituation.

Borgere med fysisk/psykisk funktionsnedsættelse eller sindslidelse

En indsats for borgere, der har en funktionsnedsættelse eller en sindslidelse, kan gøre en stor forskel for den enkelte, være med til at øge livskvaliteten og give mod på både et aktivt liv og deltagelse i fællesskaber. Vejle Kommune har allerede mange initiativer i gang for disse målgrupper. I 2017 blev Parasportsrådet nedsat, der arbejder for at forbedre vilkårene for parasport i Vejle Kommune ved at skabe større fokus på inklusion mellem almenidrætten og parasporten.

Nytilflyttere

Vejle Kommune oplever en stor tilflytning af borgere til kommunen. Det vil derfor være relevant at undersøge, hvordan information om aktiviteter, foreninger, frivillighed og fællesskaber kan formidles til borgere, der flytter til kommunen. Der vil være fokus på at lave målrettede tilbud og informationer til alle grupper af nytilflyttere. Det kan fx være i form af digitale løsninger, der gør aktivitets- og fællesskabstilbud synlige.

Kontaktperson:

Projektleder Mette Schmidt-Laugesen

Mail: mscen@vejle.dk